

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰

فهرست مطالب:

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- بیانات آقای رئیس دائر بابر از تأسف از واقعه قتل دکتر خانعلی
- ۳- بیانات قبل از دستور آقای مهندس جفرودی
- ۴- تقدیم يك فقره طرح قانونی مربوط به برقراری مستمری درباره وراثت مرحوم دکتر خانعلی
- ۵- بیانات قبل از دستور آقایان صالح- گرجی- معرفت موسوی ما کوئی
- ۶- بیانات آقایان نخست وزیر و وزیر فرهنگ راجع بجزایان قتل دکتر خانعلی و حقوق معلمین
- ۷- اجرای مراسم تحلیف بوسیله آقای جعفر بهبهانی
- ۸- تصویب نمایندگی آقایان دکتر یگانگی و ساکینیان
- ۹- طرح و تصویب دو فوریت و اصل طرح برقراری مستمری درباره وراثت دکتر خانعلی و اولاد او به مجلس سنا
- ۱۰- طرح و تصویب يك فوریت و اصل طرح راجع به اشل حقوق معلمین
- ۱۱- قرائت دو فقره استيضاح از دولت آقای مهندس شریف امامی
- ۱۲- قرائت طرح پیشنهادی راجع به حقوق معلمین
- ۱۳- تعیین موقع جلسه بعد- ختم جلسه

مجلس يك ساعت و پنجاه دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت

تشکیل گردید.

هدایتی

- رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست؛ آقای پورسرتیب بفرمائید.
- پورسرتیب - يك اغلاطی در بیانات بنده هست که با اجازه مقام ریاست میدهم بتندنویسی.
- رئیس - بسیار خوب آقای دکتر موسوی بفرمائید.
- دکتر موسوی - در چاپ عرایض بنده اشتباهاتی هست که تصحیح میکنم و به تندنویسی میدهم ضمناً راجع بواقعه اسف انگیز پریروز شوالی از دولت کرده ام که

۱- تصویب صورت مجلس

- رئیس - صورت غائبین جلسه پیش قرائت می- شود.
- (بشرح ذیل قرائت شد)
- غائبین با اجازه آقایان: سترک، بهادری، دکتر اسدی امیر عشایری، شیخ الاسلامی، دکتر موسوی اصفهانی قوامی، ستمدجی، سعید مهدوی، دکتر اقبال، آهروی، بهبهانی، پردلی، جلیلی، دکتر سعید حکمت، رشیدیان، دکتر صاحب قلم، صرافزاده، معظمی، همایونی.
- غائبین بی اجازه - آقایان: امیری - اریه - دکتر

عین مذاکرات مشروح بیستمین جلسه از دوره بیستم قانونگذاری اداره تندنویسی و تحریر صورت مجلس

مهندس والا - در بیانات بده بعضی غلطهای چاپی

هست که اصلاح میکنم و به تذرنویسی مردم

رئیس - آقای نعیمی اکبر بفرمائید

نعیمی اکبر - در چاپ صورت جلسه اشتباهاتی هست

که اجازه بفرمائید بدهم به تذرنویسی تصحیح شود

رئیس - بدهید آقای صمیمی بفرمائید

صمیمی - تلگرافی است از کارمندان پست و

تلگراف و تلفن تقدیم میکنم تقاضا دارم به عرض آنها

رسیدگی شود که موجب اختلال در کار ارتباطات نشود

رئیس - آقای فریور بفرمائید

فریور - تلگرافی است از کارمندان پست و تلگراف

بپش که عیناً تقدیم میشود

رئیس - دیگر نظری نیست؟ (اطهاری نشد)

صورت جلسه پیش تصویب میشود

۴ - بیانات آقای رئیس دائر باظهار تأسف

از وقایع اخیر و قتل دکتر خانعلی دبیر دبیرستانها

رئیس - بطوریکه خاطر آقایان محترم مسبوق

است سوء جریانی روز سه شنبه در خارج از مجلس پیش آمد

که امر بی سابقه و غیر مترقبه ای بود، تردید ندارم باعث

تأسف خاطر همه نمایندگان محترم و تأثر عمیق خود من

گردید (صحیح است) ولی متأسفانه می بینیم در روزنامه

اطلاعات اینطور نوشته است

«آقایان معلمین در مقابل مجلس نمایندگان خود

را برای تماس یا هیئت رئیسه مجلس انتخاب کردند» این

کذب محض است برای اینکه نه تنها آنها یک همچو

تقاضائی نکردند بلکه خود مقدم شدم رئیس بازرسی مجلس

را فرستادم که نمایندگان آقایان معلمین بیایند و هر

مطلبی دارند در مجلس بگویند. مجلس همیشه آماده برای

همین کارها است و برای همین تشکیل شده است (صحیح

است) که بعروض و مطالب مردم رسیدگی کند (صحیح است)

کما اینکه سه روز پیش هم آقایان قضات بوسیله آقای

باقرزاده وقت خواستند و آمدند صحبتشان را کردند امروز

هم تا الآن که مجلس را تشکیل ندادم برای این بود که

فرستادم اگر آقایان معلمین نمایندگان دارند بمجلس

تقدیم میکنم

رئیس - آقای فلسفی بفرمائید

فلسفی - شکایتی راجع بانتهای نطنز رسیده است

که عیناً تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - آقای خلعت بفرمائید

خلعتبری - استیضاح بنفیه راجعاً فرائد میفرمائید

یابعد از نطق قبل از دستور

رئیس - طرح خواهد شد آقای توسلی بفرمائید

توسلی - دو فقره تلگراف از طرف آقایان کشاورزان

زیتون کار رودبار راجع بعملیات و اظهار تشکر مأمورین

دفع آفات وزارت کشاورزی رسیده است که تقدیم

میکنم

رئیس - آقای دکتر معدل بفرمائید

دکتر معدل - شکایتی است از طرف اهالی لرستان

که تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - آقای آصف وزیر بفرمائید

آصف وزیر - تلگراف شکوائیه ای از طرف

کارمندان پست و تلگراف لرستان هست که عیناً تقدیم

مقام ریاست میکنم

رئیس - آقای کشاورزبان بفرمائید

کشاورزبان - عرضهای از طرف مجلس از مردم

مینودشت رسیده است که تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - آقای مهندس مقدم بفرمائید

مهندس مقدم - یک نامه شکوائیه ای است از طرف

کارگران دارخانجات شیمیائی که برخلاف قانون کار

بر خدمتشان خاتمه داده اند تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - آقای دکتر متین بفرمائید

دکتر متین - یک تقاضائی است از طرف اهالی بند

پی راجع به تعمیر ۷ - ۸ کیلومتر راه بین بابل و بندپی

بامضای عده زیادی از اهالی آنجا که تقدیم مقام ریاست

میکنم

رئیس - آقای امام مردوخ بفرمائید

امام مردوخ - تلگرافی از طرف کارمندان پست

و تلگراف کردستان است که تقدیم مقام ریاست میکنم

رئیس - آقای مهندس والا بفرمائید

تشریف بیاورند و صحبت کنند. بهر حال مردم چشمشان بمجلس است و اگر عراضی دارند نباید به مجلس اظهار کنند. (صحیح است) و ما هم با کمال صمیمیت آماده هستیم که به حرفهای حساب مردم گوش بدهیم (صحیح است) در عین حال آقایان معلمین که نزد ما محترمند و مربی فرزندان این کشور میباشند درک کرده اند که یک ایادی مخوبی هم در خارج هستند که شاید بوسیله آنها بخواهند آبرو گل آلود کنند.

علیهذا بنده باز اعلام میکنم هم برای مذاکرات و رفع گرفتاریها و سختیهای آنها حاضر هستم و هم برای کمک و اصلاح این لایحه، این لایحه ای که بمجلس تقدیم کرده اند، کمیسیون و مجلس حق دارد لایحه را هر طور بخواهد و مصلحت میدانند جرح و تعدیل کنند، امیدوارم دیگر از این قبیل فضایی سوء رخ ندهد و عموم آقایان نمایندگان با وحدت نظر در پیشرفت امور کشور و رفاه و آسایش مردم از هیچ اقدامی فرو گذار ننمایند (صحیح است)

محمد علی مسعودی - سئوالی دارم که تقدیم

می کنم.

۴- بیانات قبل از دستور آقای مهندس جفرودی رئیس - تظوهای قبل از دستور شروع می شود آقای مهندس جفرودی بفرمائید

مهندس جفرودی - تأثیر شدید من از این است که امروز از خانه مردم فقدان را مردمی را با اطلاع ملت ایران میرسانم و افتخار بزرگ من آن که از شهامت و جانبازی او در راه احقاق حق سخن باز میکنم.

تاریخ اقوام زنده پر است از فداکاری و از خود گذشتگی افراد نادری که حیات کوتاه آنها سربقای آن اقوام است.

آنچه را که از آن اقوام باقی می ماند نه آن است که جمع کثیری از آن در قید حیات اند بلکه آن است که معجزه ای از آن موجب مباحثات و سربلندی آن می باشد (صحیح است)

صبح روز سه شنبه دوازدهم اردیبهشت ماه ۱۳۴۰

دکتر ابوالحسن خانعلی دبیر دبیرستان جامی در راه احقاق حق معلم در میدان بهارستان برابر خانه ملت شربت شهادت نوشید و دیده از جهان فرو بست و نام او زینت بخش صفحات

تاریخ درخشان جانبازان ایرانی گردید

نه کتر خانعلی به مفهوم واقعی کلمه معلم بود. او در حیات خویش بتربیت فرزندان ماهمت گماشت و با مرگ خود درس حق طلبی بماندگار بیاوخت.

من یقین دارم که شهادت او اثری بزرگ و جاویدان در اجتماع غافل ما باقی خواهد گذاشت (صحیح است)

مرگ این معلم حاصل سکوت مجلسیان در برابر اعمال دولت است و یقین دارم این اثر بزرگ اجتماعی است که ما را متوجه وظیفه خطیر نمایندگی خود کرده و بر آن خواهد داشت که از این پس گفتار و کردار خود را در تحقق با رزوهای ملی بکار بریم.

یکبار دیگر طبقه معلم با تحمل محرومیت و نثار جان خویش رهبری اجتماع را با افتخار و سربلندی بعهده گرفت و یکی از بهترین افسران خونخوار شهید راه حق و حق طلبی ساخت جماعتی چنین پندارند که مر بیان اجتماع ما یعنی معلمان دست از وظیفه مقدس خود شسته و با اجتماع در برابر مجلس جمع شدند تا نظم شهر را بهم بریزند و گردش امور را مختل سازند.

دریغ باشد که چنین تهمتی ناروا بر این طبقه صبور و وطن خواه روا دارند زیرا اینان در برابر تبعیضها و تفریظها سالها از خود صبر و شکیبائی نشان دادند و با وجود دردست داشتن محافل تبلیغ تعلیم و تدریس اکتفا کردند و زبان بانقده نگشودند.

قابطیه آنان بر اثر ترقی فاحش قیمت های مزایای افزایش حقوق معلم از دست دادند متألّم و متأثر بانجام دادن وظیفه خطیر معلمی ادامه دادند، برای آنکه خود و فرزندان آنان از گرسنگی نمیرند ساعات فراغت و مطالعه خود را بظمن بخش فروختند و از بام تا شام در میان سرما و گرما وسعت بیکران کشور را پیمودند و در مدارس مختلف و محافل متعدد بدرس دادن پرداختند هر قدر بیشتر میکم شیدند و از آسایش خود و خوراک فرزندان خویش میکاستند کمتر موفق بت تهیه مسکن و پوشاک می گردیدند. (صحیح است)

بر اثر جهالت و بی تدبیری زمامداران گذشته و سکوت کسانی که لباس نمایندگی مردم پتن داشتند وضع

حرف معلم آن است که اگر مصائب و مشکلات برای مسئولی شد همچنان عقده‌ای بر دل اوستگینی کرد و طبق رسوم آداب ملل مرفقی با اطلاع قلبی دست باعصاب زد و با رعایت نظم و ترتیب خواست بندولت و نمایندگان مجلس شکایت کنند چرا با وجود تأکیدات دولت مأمورین آن با آبپاشی و اسلحه با او بمقابله برمی‌خیزند و مأمورین تند خوی و بی‌تدبیر با اسلحه‌ای که باید حفظ جان او باشد به حیات او خاتمه دهد.

بسیارند کسانی که در روزهای سه شنبه و چهارشنبه همین هفته شاهد نظم و ترتیب معلمان پایتخت کشور بودند که هزارها تن از آنان روزی با رفتاری متین که در شأن مریبان اجتماع است بر آن شدند که از سختی معیشت بی‌تدبیری رجال ائتلاف بیت المال شکوه کنند و یا روزی دیگر یکی از شهدای راه حق طلبی را تشیع نمایند.

دلیل بارز من بر این که معلمان و دانشجویان در این دو روز از هر حیث و جهت رعایت نظم و مراعات آسایش مردم دیگر را کردند این است که از عمل آنان کمترین آسیبی بمأمورین انتظامی و مردم پایتخت نرسیده است.

ما یعنی فراکسیون پارلمانی حزب مردم مصراً از دولت خواستار آن هستیم که مسببین واقعه اسفناک قتل دکتر خانعلی و مجروح شدن چندتن از معلمان پایتخت را معرفی و شدیداً مجازات کند. (صحیح است)

ما بمعلمان کشور که مرپان فرزندان ما هستند صریحاً اعلام می‌داریم که آماده‌ایم با آنان بمذاکره بپردازیم و نظرات اصلاحی آنان را در حدود امکانات مالی فعلی ملت ایران در لایحه دولت منظور بداریم.

ما آماده‌ایم که با کمال صمیمیت و جدیت از حقوق حقه آنان دفاع کنیم و وظیفه خطیر نمایندگی خود را تا سرحد امکان چنان انجام دهیم که حاصل آن بشفقت ملت ایران باشد. (صحیح است)

ما وظیفه خود میدانیم که در برابر وجوه طبقات مردم ایران حاضر شویم و بر مشکلات و مصائب آنان واقف گردیم و با اشتراک مساعی با آنان در رفع آن ها برآئیم.

اقتصادی ایران دگرگون گشت و هزینه زندگی چنان رو بفرزونی نهاد که از جمله طبقه معلم با همه تلاش و کار طاقت فرسا دستخوش تنگدستی و پریشانی گردید.

ما خود بدان اعتراف داریم که در بعضی موارد حقوق ملت ایران تضییع شده است و بعضی از مامداران در گذشته رعایت اصول قانون اساسی و قوانین ملی را نکرده‌اند. (صحیح است)

ما خود شاهد و ناظر آن هستیم که عمالی دست بغارت و چپاول بیت‌المال زدند و در مصرف درآمد ملی و وام‌های دریافتی راه صواب نیمودند و چنان تبذیر کردند که ملت ایران از اثرات ثمربخش آن محروم ماند ما با نهایت تأسف خود ناظر آن هستیم که هنوز در رأس بعضی از دستگاه‌ها بدنامان و ناپاکانی قرار دارند که اکثریت مردم فهم ایران با آنها وثوق و اعتماد ندارند.

ما معتقد و خواهان آن هستیم که دولت باید با اقدامات فوق‌العاده و نقشه‌های مدبرانه در اصلاح امور و تنزل و تثبیت قیمت‌ها و رفع تبعیض‌ها همت کند.

در جامعه‌ای که اکثریت افراد آن فاقد مسکن هستند ولی معدودی از آن از راه‌های نادرست و ناشایست در آمدی سرشار دارند و باعث ترفی فاحش نرخ ارزاق و گریه‌خانه می‌گردند چگونه می‌خواهید معلم همت دولت را در افزایش حقوق اربدیده تحسین و رضایت بنگرد.

من نیک میدانم که دولت با لایحه‌ای که برای ترفی حال معلم بمجلس داده است حداکثر سعی خود را با توجه بامکانات فعلی بکار برده است ولی باز معلم بحق ناراضی است و همین لایحه موجب بسط عدم رضایت در میان سایر طبقات شده است.

حرف معلم آن نیست که چرا میزان حقوق او پائین است بلکه آن است که چرا مملکت را بنحوی اداره می‌کنید که با داشتن آن همه ارزو این درآمد و تحمل آن همه وام و تحمیل این همه مالیات باز امروز دچار کمبود شدید ارزو گرفتار ترفی فاحش قیمت‌ها هستید که او و طبقات دیگر بعد از شش سال همه مزایای یک افزایش قابل ملاحظه حقوق‌ها را از دست داده و امروز پریشان و آرزینده خویش نگرانند.

من یقین دارم که عده ای از صمیمی ترین نقادان اجتماع بجای عده ای از ما می بودند و بر مشکلات سیاسی و اجتماعی کشور ما آگهی می یافتند رفتار یا سکوت ما را بد انسان بیاد انتقاد و طعن و لحن نمی گرفتند. ما که خود پیش از آنکه بمجلس راه یابیم شاید از تقدیر و تحسین جماعتی برخوردار بودیم همچگاه راضی نیستیم که در انجام دادن وظایف ملی خود آنچنان قصور ورزیم که بحیثیت و اعتبار خود در جامعه لطمه بزنیم. غالباً بامی گویند که چرا هر روز از پشت تریبون مجلس زبان بانتقاد و عیب گوئی نمی کشائیم.

و چرا همه معایب و نقایص را بازگو نمی کنی. ما نیک می دانیم که اگر چنان کنیم ولو آنکه از گفتار ما نتیجه عملی و مثبتی عاید اجتماع نگردد محبوب و صاحب وجهه خواهیم شد ولی من گفتار آن کسی که مسئولیتی ندارد و آن که دارای مسئولیت است تفاوت بسیار است.

ما به همکاران مجلس پیشنهاد می کنیم که برای روح پرفیوح شهید فقید دکتر ابوالحسن خانعلی معلم دبیرستان جامی یک دقیقه سکوت کنند.

(در این موقع حضار با احترام در حال قیام یک دقیقه سکوت نمودند)

۴ - تقدیم طرح قانونی طرح قانون مربوط به برقراری مستمری ذر باره وراث مرحوم دکتر خانعلی بوسیله آقای جفرودی

مهندس جفرودی - برای آنکه همسر و فرزندان این شهید راه حق طلبی بر اثر از دست دادن سر پرست گرانمایه خود بیشتر دچار غسرت و سخمی نگردند تقاضای تضویب طرح برقراری یک مستمری را برای آنان داریم که اینک بقید سه فوریت تقدیم مقام ریاست مجلس شورا می کنیم (احسن)

۵ - بیانات قبل از دستور آقایان صالح - گرجی معرفت ، موسوی ماکوئی

رئیس - آقای اللهیار صالح بفرمائید.

اللهیار صالح - حادثه بسیار ناگواری که روز سه شنبه در میدان بهارستان مقابل مجلس یعنی حریم امنیت مشروطه بوقوع پیوسته و احساسات ملی ایران را سخت جریحه دار کرده است. مرا بر آن امیدوار که:

اولاً - تأسف و تألم عمیق خود را از این حادثه جانسوز اظهار کنم.

ثانیاً - اعتراض شدید خود را نسبت بدولت که به پلیس اجازه داده است بدون هیچگونه علت در کمال وحشی گری و شقاوت بسوی جمعیت معلمین تیراندازی کند و باعث کشته شدن یک نفر مرد شریف و خدمتگزار وطن بنام دکتر خانعلی دبیر دبیرستان جامی و زخمی شدن چند نفر دیگر از فرهنگیان محترم گردیده ابراز نمایم. بر همه چکش پوشیده نیست که مقام معلم در جامعه مورد احترام است و هیچ فردی نمیتواند خدمت بزرگی را که معلم از راه تعلیم و تربیت اطفال و جوانان کشور انجام میدهد نادیده بگیرد. حتی که معلم بر گردن اجتماع دارد بقسمی عظیم است که در برابر آن هیچگونه اجر مادی و معنوی نمیتواند مقابله نماید. هر گونه سوء رفتار اهانتی که نسبت باین طبقه از مردم شریف و خدمتگزار بشود در حقیقت نسبت بهمراه افراد جامعه اعمال شده است زیرا اینان مری و آموزنده فرزندان مملکت هستند. هتک احترام آنان بهمراه افراد ملت خاصه بچوانان و دانش آموزان و دانشجویان گران و تحمّل ناپذیر می آید. اگر معلمان کشور که باید از کلاس اول دبستان تا کلاس آخر دانشگاه درس اخلاق حسنه و وطن خواهی و وظیفه شناسی و نوع پروری و عزت نفس بنویاگان مملکت بدهند، خود نازاضی و مأیوس و نامرغه و آشفته خاطر و پریشان حال باشند شما چگونه متوقعید که این طبقه بتوانند بوظیفه تربیتی و آموزشی خود آن چنانکه شایسته است عمل کنند و بشهیدب اخلاق نو آموزان و تقویت روحیه دانش آموزان و دانشجویان و امیدوار کردن آنان بشهیدب آینده روشن و درخشان اهتمام ورزند. کار معلمین کاری است که به آزادی روح و حوصله بسیار و بنیه قوی نیازمند است و تسلیم است که برای حصول این لوازم وضع معلم باید از نظر مادی و معنوی تأمین و از رفاه نسبی برخوردار باشد و گرنه امر آموزش و پرورش که اساسی ترین مسئله برای تکامل ملت است بکلی مختل و بی سرو سامان خواهد گشت (دکتر تفضلی - احسن)

آقایان اطلاع دارند که پرروز عده ای از معلمان

باید بکنند؟ من از دولت آقای شریف امامی سؤال میکنم بجه مجوزی تصمیم بپیرا کنده ساختن جمعیت معلمان کشور در میدان بهارستان گرفته است؟

این عده مردم شرافتمند جز اینکه از حق اعتصاب و تجمع که در مرفی ترین و عقب افتاده ترین ممالک دنیا معمول و متداول است استفاده کرده بودند مرتکب چه رفتاری شده بودند که مستلزم تیراندازی بسوی جمعیت باشد در این موقع که من مشغول بیان این مطالب هستم موج نفرت و خشم ملت ایران نسبت بدولت اوج گرفته است (صحیح است) و شاعر این مدعا تشییع منظم و عظیمی است که دیروز بوسیله دهها هزار نفر از مردم روشنفکر تهران و فرهنگیان و اصناف و دانشکاهیان برای معلم شهید مرحوم دکتر خانعلی بر گزار گردید (صحیح است) و من در اینجا بنمایند کمی از طرف ملت ایران عمل و حیثیانه دستگاه انتظامی را شدیداً تقبیح و دولت آقای شریف امامی را نکوهش و ملامت میکنم (احسن) و بروح پاک آن خدمتگزار نجیب و قاضی که بیکنانه خونش در مقابل مجلس شورای ملی ریخته شد درود می فرستم (احسن) و از خداوند متعال طلب مغفرت می نمایم

رئیس - آقای کرجی بفرمائید.

کرجی - البته دو تن از آقایان نمایندگان اظهار تأسف عمیق خود را برای حادثه جانکدار روز شنبه بیان فرمودند همه ما متأسریم (صحیح است) همه ما متأسریم بنمیدانم چه جور بمعلمین و دانشجوین این مملکت این مطلب را برسانم که من در روز است مجلس را معذور دیده ام مجلس شورای ملی آماده است تکلیف خود را بنحو احسن انجام دهد البته هر که معلم اصولاً جانکدار است اگر ما درست فکر کنیم در تمام دنیا چه در گذشته و چه امروز معلمین در حیات همواره احتیاج به مشکلات هستند چه رسد باین که یک معلم معوم و مأیوس ده برای احقاق حق آمده است اقدام کند کشته بشود، بنده از هر که جانکدار در کتار خانعلی اظهار تأسف میکنم (جمعی از نمایندگان همه متأسف هستیم) تأسف من که یک فرهنگی هستم و ۲۵ سال در فرهنگ خدمت میکنم و جز در طریق فرهنگ قدمی برنداشته ام و با معلمین فعلی با هم بزرگ شده ام و تحصیل

بایتحت بنمایندگی از طرف قاطبه معلمان کشور بمیدان بهارستان آمده بودند تا مطالب حقه خود را بسمع مجلس و دولت برسانند و حرفهایی که راجع بوضع معاش خود دارند بگویند (صحیح است) این عده در کمال نظم و آرامش تجمع کرده بودند و من خود در هنگام ورود به مجلس شاهد آرامش و متانت آنان بودم (صحیح است) و هیچگونه حرکت خلاف تحمل و عمل آشوبگرانه ای از آنان مشاهده نکردم (صحیح است) و البته جز این هم انتظاری از یک دسته مردم روشنفکر و نجیب نمیرفت ولی متأسفانه دستگاه حکومت که از چند سال پیش تاکنون صداها را در سینه ها خفه کرد (صحیح است) و باب آزادی بیان و آزادیهای قانونی دیگر را بروی مردم مسدود ساخته و هر گونه حتی اظهار وجود را از ملت ایران سلب کرده است (صحیح است) و باین حق شکنی های خود سرانه و عملیات مستبدانه خود گرفته دستور داده است که نیروی انتظامی این عده از مردان محترم و اصیل را متفرق سازد و چون بوسیله ماشینهای آب پاش متفرق نشده اند بصلاح گرم توسل گردیده و با وحشیانه ترین وضعی چند نفر را مجروح و یک نفر را (تا آنجا که میدانم) بقتل رسانده اند که ابوالحسن خانعلی دکتر روز فلسفه و دبیر دبیرستان جامی بوده است

این عمل سبعانه از طرف دولت بقدری حس نفرت و انزجار قاطبه ملت انگلیس دستگاه حکومت برانداخته است (صحیح است) و بحدی در اذهان عمومی سوء اثر گذاشته است که عقیده من بپیچوجوچه مجال ادامه زمامداری باین دولت نمیدهد (صحیح است) (فلسفی - باید استعفا کند) و مصلحت مملکت سقوط چنین دولتی را ایجاب میکند (مقدم احسن)، آقایان، گرد آمدن عده ای از شریف ترین مردم این کشور در مقابل مجلس برای مطالبه حق خود چه ضرری داشت؟ و خلاف کدام مصلحت عمومی بود که شمال یک دولت خودسری و بی اعتباری آزادی آنان را متفرق میکنند.

اساساً اگر جمعی از افراد ذیحق کشور برای تظلم و اظهار شکایت یا اعتراض باموری که حقا و قانوناً درخور اعتراض باشد بمیدان بهارستان نیایند و در برابر مجلس قرار نگیرند و مطالب مورد نظر خود را از این مکان بگوش اولیاء امور و هموطنان خود نرسانند بکجا باید بروند و چه

را مجازات کند من اطمینان میدهم که دولت مسئولین امر را فوریت در این مجلس اعلام بدارد و توقیف آنها را برای ملت ایران بدوید چون این است که بر روی آتش آلم دزونی ملت ایران ریخته خواهد شد، بنده روز گذشته وقتی که صحبت میکردم دولت میخواست پول ندادیم، مصلحت است صحیح باشد و صحیح هم هست ولی وقتی یک طبقه بزرگی مثل معلم سالها اظهار عدم رضایت می کند و کسی کوش نمی دهد وقتی این وضعیت طوری میشود که با عصبانیت منجر می گردد، دولت باید از هر جا که شده پول تهیه کند، از هر طریق شدید پول تهیه کند، دولت باید تمام مخارج غیر ضروری خودش را بزند، از هر جا ممکن است پول فراهم کند و حقوق معلمین را ترمیم کند، بنده می خواستم از شب این تریبون به معلمین ایران عرض کنم و از آنها خواهش کنم هر طور شده مناسبات و بردهای را حفظ کنند و نگارند یک انگشتر هم بر آنها را بد هدایت کنند که خدای نکرده معلمین ایران یک روزی بشماران بشوند اینجا باید دو گذشت باشد یکی از طرف دولت یکی هم از طرف معلم برای اینکه معلم وظیفه اش هم شریف است و هم خیلی متمکن است البته مداخلش تعطیل است و نباید بجهت نگرانی معلمین که عرضشان بشرافت میکند، در این مشکلات معلمین را هم در نظر بگیرند و خودشان طرفدار معلم هستیم مجلس طرفدار معلم است البته این که می گویند که عقیده بنده باید تقدیس کرد این نشان میدهد که ملت ایران بزرگوار است، این ملت نیروی ملی هست (صحیح است) دانشجویان عزیز وقتی دیدند یک معلم بی گناهی مرده است بدست بیگانگان خود می پیوندند اما خدا کند که از این نیروی ملی از این سینه ها انجمن استند و نمانند معلمین عزیز، دانشجویان عزیز قدر این نیروی ملی را بدانند و نگارند، حوادث و طوفانهای جهان و عناصر محراب در شما را پیدا کنند و یکی را در دست سیر این نیروی ملی را عوض کنند بنده معتقدم اگر ما میگوییم چه باید بشود باید راهی پیدا کنیم که عملی بشود، اساعه معلم حقوقش کم است اگر حقوق معلم تأمین بشود خیلی از ماجرهای میجواید، دولت باید این کار را بماند اگر شده ما نمایندگان حقوق تکثیر حاضریم که تکثیر معلمین ایران (تکثیر از

در نه ایم حرف میزنم که صد درصد بنفع معلمین کشور است شاید کسانی پیدا شوند این روزها که بنام معلم حرف بزنند و از این حادثه استفاده کنند آن کسانی که از پشت این تریبون از معلم دفاع میکنند میخواهم پرسش تا کنون دولت اطاق برای معلم ساخته اند آن مقاطعه کاری که یک روز یکشاعی نداشت و امروز ۵۰۰ میلیون ثروت دارد چرا تا حالا بفرگ معلم نبود که امروز میگوید معلمین همه ناراحت هستند کسانی باید برای معلم حرف بزنند که در طریق معلم قدم برداشته اند ممکن است خیلی ما بخواهند بنام معلم تظاهر کنند بنده خودم ناظر بودم که کوچکترین بی نظمی در جلو مجلس نبود (صحیح است) معلمین عددهای نشسته بودند و شعارشان سکوت و آرامش بود (صحیح است) باید دید چه کسی عامل این کار بوده جناب آقای نجست وزیر چه کسی عامل اینکار بوده (یک نفر از نمایندگان دولت) چه کسی اتومبیل آب پاش را آورده باید بدقت رسیدگی کرد نیروی معلم وزن و فرد و بچه اش ریخته و بعد دست باسنحه برداشته حتما باید رسیدگی کرد که سبب این عمل کیست هستند من تقاضا می کنم برای اینکه ملت ایران آرام بشود، دولتی در این کار نکنند شاید خیلی ما بخواهند که این حوادث باین روز منجر بشود شاید آن روز که معلمین ایران برای حقوقشان صحبت می کردند هیچوقت فکر نمیکردند که مشکلات بعدی پیدا بشود و از بین آنها کسی از بین بیرون امروز هم باید معلمین ایران متوجه بشوند که خدای نکرده در آتیه عناصری پیدا بشوند که روی سیاست می بینند که در را بجائی بشانند که آنرا مسئله حقوق معلم از بین برود، امروز جناب آقای سردار فخر رئیس محترم مجلس در جلسه خصوصی فرمودند بیایند با من صحبت کنند بیایند، با ما حرف بزنند معلم نباید سرنوشش را بدست شخص یا کسی بدهد معلم باید مقتضیات کشورش را در نظر بگیرد ولی دولت هم باید با آنها همراه باشد باید آن کسی که دستور داده اتومبیل آب پاش آورده اند آن کسی که دستور داده دست باسنحه برداشته معاذ الله میشوند چرا وقتی معلمی در ساعت از ناراحتی می کند آن گاه اداری او را معاذ الله می کند، چطور وقتی یک دبیر ۵ روز غیبت میکند باید هزار جور تصدیق بیاورد و ده تن هم باید مسئولین

نمایندگان - از مصالح زاید شرکت نفت بدمند) از خود وزارت فرهنگ راجع بوزارت فرهنگ بنده يك روزی در همین مجلس عرض کردم تشکیلات ریزن های فرهنگی سرپرستها زیاد است، ۵۰ سال رتبه معلم را ندارند بعدا با ۱۰ تومان حق التدریس آموزگار راضی بود. این دولت های دولتهای گذشته قدر قابل اعمال است اما دولت فعلی چون جریان را اینطور می بیند نباید دست بکشند يك حوادث غیرمترقبه ای که پیش می آید ده معلم را عصابی میکنند البته باید امکانات دولت زاعم در نظر گرفت و منهم از افراد حنفی باف نیستیم معتقد با امکانات همین ولی امکاناتی هم هست ده اگر بروند دنبال آن امکانات (مهندس مقدم - این دولت بوسه کشد دولت د کس اقبال) (د کس العوتی - چطور بوسه کشید کرد دیروز يك معلم دستهاش بوسه کشید کرد.)

در مقدم دولت باید این را بگذرانیم این بگردد طرحی که ما داده ایم و امروز رسید کردیم و بنده به هر نماینده ای که این طرح را اوامه امضاء کرد باید از ۱۵ امضاء لازم بود، بعد از آن ۳۰ امضاء شده و اگر به تمام آقایان نمایندگان بدهم امضاء می کنند این طرح خواسته معلمین است حالا اگر دولت امسال امکاناتی برایش بود ابلاغ آنها را صادر کند. سال بعد بدهد که معلم بدانند که بحرف او رسیدگی شده است این طرحی است که تهیه شده است.

رئیس محترم مجلس شورای ملی

بمنظور ترمیم حقوق معلمین و فرهنگیان و تأمین رفاه و آسایش طبقه شریف مسئول تعلیم و تربیت کشور امضاء کنندگان زیر تقاضا داریم بزرگواری حداقل حقوقی که در لیحه جدید دولت منظور است طرح کنیم برای تصویب تقدیم میگردد کاتبه قوانین و مقرراتی که معاینه ماده ۱۲ قانون تعلیمات اجباری مصوب ۱۳۲۲ میباشد از تاریخ تصویب این قانون ملغی است محمد علی مسعودی - د کس خاتم باقرزاده - کرجی - پزشکی - اردلان - فلسفی - معرف مردوخ - مهندس والا - د کس صاحب قلم - احمد عامری کشاورز زیان - طهماسبی - آرمین - ملک زادم غلاموحیدی د کس داهفر - د کس مرتین - د کس کیان - د کس سرنگه موسوی ماکوئی - آژدری و چند امضاء دیگر

با این امضاهایی که شده و بعضی که بنده در مجلس می بینم و مطالعاتی که در دسترس من خواهد شد مطمئناً این طرح که بنده معلمین است منصف خواهد شد حالا ده ما داریم برای معلمین قدمهایی در میگذاریم معامین شریف و عزیز ما هم باید با ما همال کنند باید متوجه باشند که ادامه اعتصاب چقدر برای مملکت زیان آورده است باید متوجه باشند که این بجدهای مردم ناراحت هستند خود مردم ناراحت هستند امروز هم مجلس شورای ملی ده خائضات است و هم خود ملت شریف به ضربه معلم هیچ چیز امیدوارند و ما هم این طرح را تهیه کردیم و تا آخرین نفس خواهیم کوشید که این طرح اجرا بشود، حالا معلمین نباید بیایند سر زشت خودشان را بدست اشخاص که آنها را هر سو که میخواهند بزنند بدهند که معاصرت شرف است بدانند بیرونی ملی ما که پیش لطمه خورد و دیگر ما را بدست میگیرند، آخر باید امضای باشد ده تمام سران دانش برودن و معلمین ناراضی به دوام و هم ولی مملکت ایران و استقلالش باید باقی بماند تا من بشف این بزبون حرف بزنم و معلمین کلاس بروند و نسل آینده ای باقی بماند تا هم از آنی همیشه باقی بماند (احسن)

رئیس - آقای معرف

معرفت بطوری که آقایان نمایندگانشان مجلس را دستخوار دارند پیش آمد تأسیف آور روز سه شنبه که منجر به استیفات یکی از معلمین شریف و زحمتکش شد فلان غموموف هنگیان و ملت ایران را جز بدهار دردهاست و نمایندگانشان محترم قبل از بنده در این مجلس بیانات جامع و موسری ایران فرمودند

اینجناب نیز تأسیف را تاثر شدید خود و غموموف هنگیان را از این پیش آمد ناگواری اعلام میدارم و امیدواریم رئیس دولت هر چه زودتر مسئبین این واقعه را هر چند در تشریح برسانند

بنده در جلسه گذشته عرض کردم لایحه دولت نظر فرهنگیان را تا سنین نسیه کشند و هم اکنون نیز بعضی نمایندگان محترم میرسانم که روز گذشته برای عرض مستدعیات فرهنگیان بیستگاه اعلیحضرت همایونی شرفیاب گردیدم شاهنشاه بی نهایت نسبت به فرهنگیان ابراز عنایت فرمودند

مصوبه سابقا دید فرمودند که لایحه دولت باید در کمیسیونهای مربوط مجلس شورای ملی یادقت و توجه مورد رسیدگی قرار گیرد و خراسندغای معلمین را نیز باید مورد نظر قرار داد و بنحوی اصلاح نمود که رفاه و آسایش فرهنگیان تأمین گردد بنابین ترتیب امیر و ارام که نمایندگان محترم نیز توجه خاص در این خصوص بفرمایند

بنده در جلسه گذشته عرض کردم از هم تکرار مینمایم که معلمین شریف و وطن پرست نظری جز احقاق حق خود ندارند ولی ممکن است افراد غیر فرهنگی از این جریان برخوردارند و خواهند سوءاستفاده کنند که آنها را تطایق به معلمین ندانند و باینجه حساب آنها گذاشته شود

در خانه باسختی نمایندگان محترم میرسانم فرا میسون پارلمانی حزب مایون نیز تأسف عمیق خود را نسبت به این واقعه در کسرخانه ملی اعلام و از دولت مصر اجواستار است که مسیبتین واقعه روز سه شنبه را تعقیب نموده جدا کسرخانه است و این تمسید بقید نمایندگی در انجام خواسته های قانونی معامین اقدام کنند با اجازه مقام ریاست باقی وقت خود را به آفرین معامی ما کسرخانه در داد فرمیدم

رئیس - آقای موسوی ما کسرخانه پنج دقیقه وقت دارید بفرمایند

قبلا باید از آقایان نمایندگان محترم مجلس تشریح کنیم که جنبه سرور را احساس به تجلیل از مقام معلم و حقوق آن قرار داده اند و ششمین فرهنگیان با کمال تأسف باید بعرش برسانم که حقیقت جریان اعتصاب آقایان معامین محترم کشور و واقعیت خواسته های مشروع آنان برا کسرخانه معامی نیست

در سال ۱۳۲۲ قانون تعلیمات اجباری بتصویب مجلس شورای ملی رسید و تکلیف حقوق آقایان معلمین طبق ماده ۱۲ آن قانون تصویب گردید. تا سال ۱۳۳۳ یعنی قریب یازده سال معلمین وطن پرست کشور انتظار کشیدند تا اینکه بموجب لایحه ای که در آن سال بمجلس داده شد مبلغی بحقوق آنان اضافه شد و بر طبق این قانون و قانون متمم حقوق فرهنگیان قسمت هائی از ماده ۱۲ لغو گردید. معلمین کشور در اسفند ماه ۳۹ درخواست اجرای کامل ماده ۱۲ قانون تعلیمات اجباری را کردند جناب آقای صالح وزیر

فرهنگ و عده قطعی دادند که تا ۱۲ اردیبهشت ماه بدرخواستهای معلمین عمل نمایند که اینک در هفتم اردیبهشت ماه لایحه بمجلس آوردند ولی در مصاحبه ای که باجرایید کردند معلوم شد لایحه ای که ایشان بمجلس تقدیم کرده اند همه خواسته های مشروع معلمین را تأمین نمی نماید بالاچار با نظم و آرامش و با کمال منابت در پیاده رهای خیابان شاه آباد اجتماع کردند با کمال تأسف یکی از معلمین کشور بنام دکتر خانعلی دبیر فلسفه دبیرستانهای پایتخت بفریب گفته له انبیا در آمد و از قرار معلوم چند نفری هم زخمی شده اند

من بنام يك معلم سؤال مینمکنم آیا نمائید مسئول این حادثه تأسف آور را مجازا محاکمه و مجازات نمود؟

این وقت آن نرسیده است که بدقتا های حقه و مشروع معلمین رسیدگی کرد و پس از ۱۸ سال ماده ۱۲ قانون تعلیمات اجباری را اجرا نمود

آیا بهتر این نبود که بجای کلولد منضق تحویل آنان میدادند

باین ترتیب آری به هم عیبهای عقیده دارند که اینها ماجراجو میباشد باید اذعان نمود که ماجراجو نبودند بلکه معلمین واقعی کشور بودند که باصانت و نظم حقوق حقه خود را مطالبه می کردند؟

تعام معلمین کشور میدانند که مملکت گرفتار مضیق هائی است و این با بودجه فعلی وزارت فرهنگ و با حذف هزینه های غیر لازم و غیر ضروری و جلوگیری از ریخت و پاش ها میتوان قسمت زیادی از اعتبار حقوق معلمین را تأمین کرد بنا بر این پیشنهاد تصویب مجده کامل ماده ۱۲ قانون تعلیمات اجباری مصوب ۱۳۲۲ و طرح بودجه تفصیلی وزارت فرهنگ را بمنظور حذف اقلام زائد آن را در کمیسیون بودجه مینمایند در پایان این مصیبت را بتمام همکاران فرهنگی تسلیم می گویم

۶ - بیانات آقایان نخست وزیر و وزیر فرهنگ راجع به جریان واقعه قتل دکتر خانعلی و حقوق معلمین رئیس - وارد دستور می شویم آقای نخست وزیر بفرمایند

بهبهانی - اجازه بفرمائید که فر آن را بنیابور ندیده

قسم بخورم چون عرض دارم

رئیس - جنابعالی که اجازه نخواستہ بودید

بیهانی - قبل از تحلیف میتوان صحبت کرد؟

رئیس - بلی اشکالی ندارد

بیهانی - پس بنده دولت را استیضاح میکنم

نخست وزیر - (مهندس شریف امامی) - آقایان بخاطر

دارند که روز سه شنبه موقعی که بودجه مطرح بود و تمام

اعضای دولت در مجلس حضور داشتند جریان آن که مربوط

به اعتصاب آقایان معلمین بود در میدان بهارستان پیش

آمد دولت از اینکه یک چنین حادثه بسیار تأسف آوری پیش

آمده است بسیار متأثر است و واقعاً متأسف است از اینکه

یک جریان معمولی و عادی که بایستی بصورت بسیار عاقلانه ای

نتیجه مطلوبی برسد باین صورت در آمده است اینجا اظهار

شد که دولت دستور داده بود باینکه پلیس به جمعیت حمله

کند با کمال صراحت باید عرض کنم که متأسفانه این مطلب

صحیح نیست و دولت با کمال صداقت دستور داده بود که

حتی المقدور آرامش و نرمش را حفظ کنند و بهیچوجه

مزاحم جمعیت نشوند و با بر داری و صبر تحمل بکنند

ولی با کمال تأسف جریاناتی پیش آمد

که هنوز چون تحقیقات کافی نشده است اظهار صریحی

نمیتوانم بکنم ولی منتج به نتیجه تأسف آوری شده است راجع

به آقایان معلمین در اینجا همه آقایان اظهار همدردی کردند

که نسبت به حقوق آنها لازم بود توجهی بشود اگر آقایان

ببودجه ای که تقدیم مجلس شورای ملی شده است توجه

بفرمایند میبینند که از سال گذشته بمحض تصدی این دولت

این موضوع مورد توجه دولت قرار گرفت و در عین حال چون

پیش بینی که شده بود بنظر کافی نرسید با مطالعات دقیقی

که بعمل آمد و با مقدوراتی که برای دولت میسر بود طرح

لایحه جدیدی را تهیه کرده و تقدیم مجلس شورای ملی نمود

متأسفانه لایحه ای که تقدیم شده است بنظر آقایان تأمین

منظور نمیکند این یک مسئله ای است که بایستی بررسی

بشود بحث بشود مطلب دو طرف دارد یکی مقدوراتی که

دولت دارد و یکی تقاضائی که آقایان معلمین دارند این

لایحه مخصوصاً بصورت لایحه مستقل تقدیم مجلس شورای

ملی گردید برای اینکه مورد شور قرار بگیرد و طرفین

بشوند نظریات خودشان را اظهار بکنند والا ممکن

بود برای تسریع در کار بصورت تبصره ای ملحق بشود به

بودجه و تصویب بشود بدون آنکه شوری روی آن بشود و

اگر تصویب میشد ملاک عمل دولت قرار بگیرد ولی دولت

باتوجه باینکه این لایحه چون باعجله تهیه شده است و در

لایحه استخدامی هزاران نکته باید مورد توجه قرار بگیرد

و باعجله ای که در کار بوده است امکان این داشت که بعضی

نکات ملحوظ نشده باشد بصورت لایحه مستقلی تقدیم مجلس

شورای ملی شد تا اینکه وقتی باقی باشد که در آن دقتی بشود

و اگر چیزی از نظر حذف شده است بآن اضافه یا کم کنیم

و خیال میکنم باین اقدامی که دولت کرده است کمال حسن

نیت خودش را برای تأمین نظر معلمین ابراز داشته است در

این زمینه باز هم ناچارم تکرار بکنم نسبت به حقوق آقایان

معلمین مینایستی که در کمیسیون رسیدگی دقیق بشود و

مطالبی که آقایان اظهار کردند چون نکات مختلفی است

باید مورد بررسی قرار بپذیرد اینکه گفته شد ماده

۱۲ قانون تعلیمات اجباری ملاک کار بشود اگر اشکالی برای

دولت نباشد دولت حرفی ندارد اما بودجه در اختیار آقایان

است ارقام است اعداد است چیزی نیست که بشود کشش

دارد به بیند امکان دارد آن روز هم نرض کردم و امروز هم

تصریح می کنم هر راه حلی که ما را به نتیجه مطلوب برساند

مورد استقبال قرار خواهد گرفت اما این محتاج است باین

که رسیدگی بشود (جعفری) جناب آقای نخست وزیر

ممکن است ماده ۱۲ را در ظرف چهار سال اجرا بفرمائید

ولی آقای جعفری شما این فرمایش را نفرمائید این قانون

مال ۱۸ سال قبل است شما وزیر فرهنگ بودید چرا قانون را

اجرا نکردید؟ شما حق ندارید از این حرفها بزنند

رئیس - شما حق ندارید بکیل بگوئید حق ندارد

متوجه باشید که اینجا مجلس است من اجازه نمی دهم کسی به

مجلس و وکیلش حرف تند بزند

نخست وزیر - حرف تندی نبود

رئیس - وکیل حق دارد در هر مورد صحبت بکند

نخست وزیر - بهر صورت اگر این قانون که ۱۸ سال

قبل گذشته است قابل عمل بود بایستی ملاک عمل قرار می

گرفت لابد اشکالاتی در کار بوده که نتوانسته اند عملی

هم با جناب عالی آقای جعفری صحبت نشده؛
با آقای گرجی و معرفت هم صحبت شده همان ماده
۱۲ را که فرمودید همان را من به سه طرح در نظر گرفتم
ولی همانطور که جناب آقای نخست وزیر فرمودند یک
وقت است که این فکر باید بررسی بشود این در دست
های مختلف بررسی شد آمدند و دیدند که اینکار را اگر
خواسته باشند بکنند سالی ۳۷۰ میلیون یعنی مجموعش
در چهار سال ۱۲۰۰ میلیون تومان پول برای اینکار
لازم است.

اگر آقایان اجازه می دهند که وزارت فرهنگ
بودجه اش هفتصد میلیون تومان است ۱۲۰۰ میلیون تومان
اضافه بشود بنده مخلص تمام هستم و خیلی هم خوشحال
می شوم که ۱۲۰۰ میلیون که هیچ ۲۰۰۰ میلیون اضافه
بدهیم حقوق معلم بشود ده مقابل ولی امکانات را باید
در نظر گرفت و تناسب حقوق سایر دستگاهها هم باید در
نظر داشت اگر ما آمدیم و معلمین که من می دانم با
منطق سرو کار دارند از من خواستند که حقوقشان را از
قاضی هم بالا ببریم یا از استاد دانشگاه که خود من حقوقم
۱۷۰۰ تومان است بالاتر ببریم حقوق دبیرانطور که
دولت تصویب کرد مساوی است با استاد رتبه ۱۰ آیا فردا
قضات نخواهند آمد تقاضای اضافه حقوق بکنند
مثیل این که آمده اند پس فردا استادان دانشگاه
خواهند گفت آقای دکتر صالح شما که خودتان استاد
دانشگاه هستید ما کمتر از دبیران حقوق بگیریم و من
با کمال حسن نیت خدا را گواهمیکیریم در پشت این تریبون
که یکماه تمام است که خواب و استراحت را بر خودم
حرام کرده ام برای رفاه معلم تاریخهای آنان را تأمین
کردم چندین رتبه با آنها دادیم حد نصاب را شکستیم با
وضع مالی دولت ۳۲ میلیون بتوانم پاداش و کمک و مقرری
ماهی صد تومان تعیین کردیم و یک لایحه ای آوردیم که
۱۲۰ میلیون تومان اضافه حقوق است عوض اینکه تشکر
کنند از ما انتظاری نداشتیم با ما اینطور رفتار شود که
بگیرند چرا چنین کردید ما که نمی خواستیم کسی کشته
شود ما خیلی از شما بیشتر متأثریم ، بنده عرض کردم
که بخصوص هم وزیر فرهنگم و هم معلم ، اگر من متأثر

کنند حالا ما اگر اشکالی در دار نباشد این محتاج بررسی
است اگر اشکال ندارد دولت عمل میکند اما در عمل میبینم
که فعلاً مقدور نیست باید افلامی حذف بشود تا بتوانیم
حقوق معلمین را تأمین کنیم این امکان در صورتی است که
در بودجه ای که تقدیم مجلس شورای ملی شده است تجدید
نظر بشود راه حل دیگری مقدور نیست مطلبی که میخواستم
عرض کنم اینست که ششده شده دولت را استیضاح کردند
بنده اعلام می کنم که همین الان حاضر هستیم که هر
استیضاحی هست بشود و جواب خواهیم داد

رئیس - آقای وزیر فرهنگ بفرماید

وزیر فرهنگ - (دکتر جهانشاه صالح) - بنده با
اجازه ریاست مجلس شورای ملی و آقایان نمایندگان
خواستم درباره حادثه تأسف آوری که اتفاق افتاده است
چند کلمه عرض کرده باشم شاید بر همه آقایان پوشیده
نیست که خود بنده ۲۷ سال است که معلم هستم از تاریخی
که در آمریکا مشغول طبابت بودم و با امر اعلی حضرت فقید
رضاشاه پهلوی که خدا رحمتش کند برای تدریس در دانشگاه
بایران آمدم ۲۷ سال می گذرد و بشهادت بعضی از شاگردان
بنده که اینجانشسته اند یک روز درس تعطیل شده بنا بر این اگر من
اظهار تأسف میکنم تأسف بنده دو جنبه دارد یکی اینکه
مسئول فرهنگ مملکت هستم و باید متأسف باشم و هستم و
دوم اینکه خودم جزء طبقه معلم هستم و بهر چه راضی
نبودم و دولت راضی نمود.

هیچکس راضی نبود که یک چنین حادثه شومی اتفاق
بیفتد ولی تصدیق می فرمائید وقتی جمعیتی جمع شدند بر
هیچکس معلوم نیست که نتیجه آن چه خواهد شد و منجر
بچه حادثه ای می شود تأسف بنده اینست که بشهادت آقایان
فرهنگی ها که اینجا هستند آقای معرفت آقای گرجی آقای
جعفری همه اطلاع دارند که در این یک ماهی که بنده به
دستور دولت وظیفه پیدا کرده ام که وزارت فرهنگ را
اداره کنم در اطاق من بروی تمام فرهنگی ها باز است (صحیح است)
خدا گواه است بنده در روز ۵۰۰ - ۶۰۰ - ۷۰۰

نفر معلم را پذیرفته ام و یکی از اینها گفت عرضی ندارم
گفتم چرا گفت از شما حجلت می کشم که تا ساعت ۲ بعد
از ظهر اینطور بحرف ما گوش می کنید در باب این لایحه

نمایش ده باید باشد؟ بنده راضی نیستم که معلم بنده بیاید دم مجلس شورای ملی همینطور که فرمودید در ساحت مقدس مجلس شورای ملی که حریم ملت است کشته شود، ولی چنین کاری نمیکند؛ اما وقتی عده زیادی جمع شدند عده دیگری هم جمع میشوند و اتفاقات دیگری میافتد که هیچکس نمیتواند بگوید نتیجه این اجتماع چیست، آدم کشته میشود یا نمیشود در دعوا حلوا که بحث نمیکنند دعوا میشود و سر دعوا هم يك اتفاقاتی رخ میدهد و این اسباب نهایت تأسف است برای وزارت فرهنگ ولی آقایان بدانند، آقایان جراید همه بدانند که ما با حسن نیت خواستیم اینکار را بکنیم و سه طرح هم وزارت فرهنگ داد و هر سه طرح هم آقای جعفری، روی ماده ۱۲ قانون تعلیمات اجباری بود ولی مطالعه کردند دیدند که بودجه اش نیست، شما بفهمانید هست این قلم و کاغذ به بینید شما که میدانید من از همه جا بریدم چقدر از سرپرستی ها و چقدر از حقوقهای زیادی را از بین برده ام برای چه کاری؟ برای اینکه به معلم کومک کنیم پادشاه این کار این است که وزارت فرهنگ حمله کنند من توقع داشتم همانطور که در وزارت بهداری زحمت کشیدم و حقوق آقایان دکترها را زیاد کرده و آقای دکتر اطلاع دارند که چه دسته گلبا برای ما آورده اند، بگویند اینکه آورید متشکریم ولی کافی نیست نمایندگان ما آمدند با خود من صحبت میکردند و با میآمدند خدمت جناب آقای رئیس مجلس صحبت میکردند و به خود بنده توی خودم میگفتند حالا که شما به رتبه های پائین کومک کردید به رتبه های بالا هم کومک کنید ما گفتیم طبقه پائین آنکه از پانصد تومان کمتر حقوق می گیرد آنکه ۲۷۰ تومان و ۳۰ تومان حقوق میگیرد بشود پانصد تومان باقی را هم گفتیم حالا ما را ببخشید که نداریم و بعداً میدهم حالا میفرمائید از پائین کم شود بیلا اضافه شود بفهمانید هر پیشنهادی آقایان دارند در کمیسیون مطرح بفرمائید ما لایحه را با حسن نیت دادیم جرح و تعدیلش باشماست بنده باز از پشت این تریبون به خانواده دبیری که همکار محترم بنده بوده است عرض تسلیم میگویم (احسنت - احسنت)

۷- اجرای مراسم تحلیف بوسیله آقای بهبهانی

رئیس - اجرای مراسم سوگند بوسیله آقای بهبهانی بعمل خواهد آمد

(در اینموقع کلام الله مجید را با احترامات لازمه به قاری مجلس آورده و در محل نطق قرار دادند)

آقای سید جعفر بهبهانی قسم نامه را بشرح زیر قرائت و امضاء نمودند)

من که در ذیل امضاء مینمایم خداوند را بشهادت میطلبم و بقرآن قسم یاد می‌کنم مادام که حقوق مجلس و مجلسیان مطابق قانون اساسی محفوظ و مضرری است تکالیفی که بما رجوع شده مهما امکان با کمال راستی و درستی و جدوجهد انجام بدهم و نسبت باعلیحضرت شاهنشاه متبوع عادل ففخ خود صدیق و راستگو باشم و بناس سلطنت و حقوق ملت خیانت ننمایم و هیچ منظوری نداشته باشم جز فواید و مصالح دولت و ملت ایران

۸- تصویب نمایندگی آقایان دکتر یگانگی و ساغینیان
رئیس - اعتبار نامه دکتر یگانگی مطرح است

آقای مهندس والا بفرمائید

(آقای مهندس والا گزارش شعبه سوم در مورد انتخاب آقای دکتر یگانگی را بشرح زیر قرائت نمودند)

پرونده انتخابات دوره بیستم مجلس شورای ملی اقلیت زرتشتیان ایران حاکی است که بموجب دستور وزارت کشور فرماندار تهران از ۳۶ نفر طبقات شش گانه و متمم دین دعوت به عمل آمده و پس از انتخاب اعضای نظارت انجمن مرکزی انتخابات و تعیین هیئت رئیسه و ترتیب تشکیل انجمن های فرعی روزهای ۱۹ و ۲۰ اسفند ماه ۳۹ برای توزیع تعرفه و اخذ رأی تعیین گردید و در اینصورت ۳۵۷۳ رأی اخذ شد که پس از قرائت آراء مأخوذه آقای دکتر اسفندیار یگانگی با اکثریت ۳۵۲۴ رأی بنمایندگی بیستمین دوره قانون گذاری انتخاب شدند

انجمن با اعلام نتیجه قرائت آراء مدت یکپنجاه برای وصول شکایات تعیین وقت نمود و چون در مدت مقرر هیچگونه شکایتی واصل نشد لذا انجمن اعتبارنامه بنام ایشان صادر و انحلال خود را اعلام داشت

شعبه سوم پس از رسیدگی بمحتویات پرونده نظر

باینکه در مدت قانونی نیز شکایتی بمجلس شورای ملی نرسیده بود صحت انتخابات بیستمین دوره قانونگذاری اقصیت زرتشتیان و نمایندگان آقایی که اسفندیار یزدانکی را تأیید نمودن اینست گزارش آنرا تقدیم میدارم.

رئیس - کسی مخالف نیست (اظهاری نشد) اعتبار نامه آقای یزدانکی تصویب میشود (نمایندگان مبارک است) اعتبار نامه ها کینین مطرح است آقای جلیلی بفرمائید (آقای جلیلی گزارش ششمه چهارم دائر بنمایند گئی آقای ساگرین را بشرح زیر قرائت نمودند)

خلاصه پرونده انتخابات بیستمین دوره قانونگذاری ارامنه جنوب ایران حاکی است که طبق دستور وزارت کشور در تاریخ ۲۷ بهمن ماه ۱۳۳۹ از طرف فرمانداری از ۳۶ نفر طبقات ششده و معتمدین دعوت بعمل آمده پس از انتخاب افضاء اصلی و علی البدل و تعیین همیت رئیس و طرز تشکیل انجمنهای فرعی و انجام سایر تشریفات قانونی اقدام بتوزیع تعرفیه و اخذ رأی نمود، پس از استخراج و قرائت آراء آقای سواپسا کینین با کثرت ۸۳۳۵ رأی از ۸۵۳ رأی مأخوذه حاضر در شریک شناخته شدند. چون در مدت یک هفته قبول شدایات هر چگونه اعتراضی بانجمن نرسیده بود در تاریخ ۹ فروردین ماه ۱۳۴۰ اعتبارنامه بنام ایشان صادر و انجمن خود را اعلام داشته شعبه چهارم در جلسه اردی بهشت ماه ۱۳۴۰ پرونده فوق را مورد درسیذ گئی قرار داد چون در مدت مقرر شکایتی بمجلس شورای ملی نرسیده بود لذا صحت جریان انتخابات ارامنه جنوب و نمایندگان آقای سواک لنا کینین اتایید و اینک گزارش آنرا تقدیم میدارم

رئیس - کسی مخالف نیست؟ (اظهاری نشد) اعتبار نامه آقای سا کینین تصویب شد (نمایندگان مبارک است) بنده همیشه طرفدار حسن نیت و صمیمیت و همکاری بین دولت و مجلس هستم ولی هیچیک حق ندارند از حدودی که برایشان معین شده تجاوز کنند و آقای نخست وزیر هم خودشان میدانند که من بایشان علاقه دارم -

۹- طرح و تصویب دو فوریت و اصل طرح پیشنهادی راجع ببرقراری مستمری در بازه وراثت دکتر ابوالحسن خانعلی و ارسال بمجلس سنا
رئیس - طرحی که از طرف آقایان راجع بمستمری

ورنه دکتر خانعلی رسیده و قرائت شد (بشرح زیر قرائت شد)
مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی
امضاء کنندگان این ورقه طرح زیر را بقید و فوریت پیشنهاد میمائیم

بدولت اجازه داده میشود از پانزدهم اردی بهشت ماه ۱۳۴۰ ماهیانه ده هزار ریال بعنوان مستمری بوراث مرحوم دکتر ابوالحسن خانعلی پرداخت نماید. علامه وحیدی - دکتر دقتری - دادخواه - مهندس جنرودی - محمد معنی مهدوی - مهندس هدایت - آصف وزیری - یوسفی - مهندس دهستانی - ملک شاه ظفر - طیماسبی - دکتر حاتم - احمد عامری - نعیمی اکبر - دکتر متین - هوشنگ مقدم - قاسم مسعودی - اسمعیل اکبر - داودزاده - مردوخ - قراگزلو مظفر امیری - شرعی - دکتر اعتمادی - سالار بهزادی فلسفی - علی قوام - اباجانی زاده - دستم امیر بختیاری نصیری - غلامرضا ایلخانی - مهندس رحمت اله مقدم
رئیس - آقای علامه وحیدی

علامه وحیدی - این طرحی است که از طرف حزب محترم مردم داده شده و بنده هم چون یک فرد این حزب هستم آنرا امضاء کرده ام و حالا که در ابتدای امضاءها نام من برده شد و دعوت شدم پشت تریبون باعث مباحث بنده است نیازی نیست که من بگویم این طرحی است، سخن و باید بیا زمانه گان این فقید سعید کومکی شود و چون مجلس هم باید مشغول کار باشد و در پیرامون این فاجعه اسفناک هم صحبت های بسیار شده است من هم بنوبه خودم بسیار متأسف هستم و چون آن فقید شاکرد من بوده اینست که از پشت این تریبون بیروح برفتح شهید سعید درود میفرستم و انتظار دارم که خاندان آن سعید این هدیه ناقابل را از طرف مجلس شورای ملی بپذیرند (احسنت)

رئیس - آقای خلعتبری (خلعتبری - مخالفم) (پور سرتیپ - من قبلاً عرض کردم) شهادت میبند. آقای خلعتبری

خلعتبری - بنده از احساسات همکاران عزیزم که این طرح را امضاء کرده اند متشکرم، این کار درجه تأثر همه آقایان را نشان میدهد ولی تصور میکنم این واقعه ای که

دیروز اتفاق افتاده و احساسات همه آقایان ده صحبت کردند مجروح است بنده تصور میکنم ده این مسأله، مسأله احساسات و معنویت است و در فاصله ۲۴ ساعت مجلس یک طرحی را از احوالمانی تهیه کردند این ممکن است از جنبه احساسات و افکار معنوی وراثت و خاندان مرحوم دکتر خانعلی ناراحت کننده باشد و اگر هم عیشود باید بعد بشود و بهمین جهت است که با فوریتش بنده مخالفم که مبادا به احساساتشان بزبحورد والا از لحاظ تسکین مردم بسیار خوب است و بنده معتقد بودم که برای تعقیب قضیه و تعیین مسؤل و مجازات شدید او کمیسیون عرایض مجلس شورای ملی و مجلس شورای ملی آن جنبه را تعقیب کنند که احساسات آنها تسکین یابد.

رئیس - آقای پورسرتیب موافقت (پورسرتیب - بله)

بفرمائید.

پورسرتیب - عرض کنم که متأسفانه، مافاعده مان این است که همیشه روضه خوانی کنیم، تا کسی زنده است، هیچ کاری باونداریم وقتی که مرد آن وقت مجلس ترحیم برایش برپا میکنیم شعرا میگوئیم و سالها برایش توی سر خودمان میزنیم ما مرده پرستیم، اگر قدری به حرف این آقایان روز اول توجه میشد این همه اشکالات نبود و این همه نوحه سرائی هم لازم نبود این طرح هم زیاد به عقیده بنده یک خانوادگی سرتیستی را درش راندوا نمیکند با این روح درویش مسلکی و اغمازی که در ما هست بدتر از اینها خواهیم دید، تا یک کسی وزیر است و پشت میز وزارت نشسته همه قدرتها را در خود جمع میکنند و آدم نمیتواند با او بگوید بالای چشمش ابرو است وقتی هم رفت توی خانه اش نشست میگویند و اش کن بابا، افتاده است با افتاده چه کار دارید، میروود توی خانه اش و جیه المله میشود و بعد میآید نخست وزیر مملکت می شود مقامات عالی تری را میگردد باید ما این رویه را ترک کنیم دست هر مفسکی بیکاره ای را نمیکیرند و زورش میکنند این موجب می شود که مردم ناراضی شوند وقتی آقای دکتر صدیق گفت که حق گرفتاری است نه دادنی.

رئیس - آقای پورسرتیب در فوریت صحبت کنید

پورسرتیب - در فوریت صحبت میکنم آن وقت این

اشکالات پیش میآید کتر صدیق با آنها گفت طرح بیاورید ده من بهتان بدهم حرف او این افراد را تحریک کرد به عقیده من دکتر صدیق باید محاکمه شود چون او در را باز کرد و وعده داد، او تهیه جشان کرد که بیا بند حق بگیرند (گرجی - حق خودشان را میخواهند حق هم گرفتاری است) پس چرا زدنشان؟ بنا بر این بنده معتقدم که دولت به رعایت کند، رعایت وضع مملکت را بکنند، وعده ای که میدهند به وعده شان عمل کنند، اگر یک وزیر و وعده داد و آن وعده دروغ بود او را محاکمه کنید.

رئیس - رأی گرفته میشود بغوریت اول آقایانی

که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد فوریت دوم مطرح است مخالفی نیست؟ (گفته شد خیر) رأی گرفته میشود به فوریت دوم آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد اصل طرح مطرح است قرائت میشود قرائت کنید.

(مجدداً بشرح سابق قرائت شد)

رئیس - طرح مطرح است: مخالفی نیست؟

موسوی - بنده عرضی دارم

رئیس - بفرمائید

سید اسداله موسوی - بنده با اصل موضوع این

مساعدت داملاً موافق هستم و بهمین دلیل بود که در سوالی که صبح موقع تشکیل جلسه تقدیم کردم سومین قسمت سؤال من این بوده است که دولت برای تربیت و نگهداری این بچهها لایحه ای تقدیم کند و خوشبختانه از طرف همکاران محترم این کار شد، اما بنده نمیدانم با اینکه این شهید فقید تا چه بویک زن دارد، این مبلغ کفایت نگهداری آنها را میکند یا نه (بیانات - بعضی میگویند اصلاً اولاد ندارد) این یک مطلب، مطلب دوم این است که ایشان دبیرند و مستخدم رسمی دولت بودند و مطابق قانون بنظر بنده یک حقوقی در محل باز نشستگی به بازماندگان او تعلق میگیرد.

رئیس - این علیحده از آنست این مبلغ بعنوان

مستمری است ربطی به حقوق باز نشستگی ندارد.

موسوی - باید اضافه شود که علاوه بر حقوق قانونی

این را مجلس مقرر میکند که داده شود بنا بر این بنده پیشنهاد

زند کسی مرهپی داشته باشد و سرو صورتی بزند کیش بدعد.

رئیس - آقای مهندس والا مخالفید، فرمائید.

مهندس والا - از اینکه جنات آقای رئیس اجازه

فرمودند بنده صحبت کنم. کمال تشکر را دارم، بنده بعنوان موافق تقاضا صحبت کردم با اینکه آقای دکتر متین موافقت کردند و چون حزب مردم این طرح را تقدیم کرده بنابراین بنده خواستم يك چند کلمه‌ای عرض کنم اولاً بطوریکه آقایان نمایندگان مجلس با نظرات خودشان با اظهارات خودشان ثابت کردند کمال مراقبت و نهایت

اهتمام را دارند که نسبت به وضع رفاه و تأمین حقوق معلمین اقداماتی بشود تا آنجائی که مجلس در فرء دارد از معلم حمایت میکند، بنابراین بنده اینجا صریحاً عرض میکنم شایعاتی که ممکن است در این روزها بدست بعضی از اخلاص‌نگران باشد و نسبت به مجلس صحبت‌هایی بشود بنده اینجا جداً تکذیب میکنم برای اینکه مجلس مدافع حقوق معلمین است مجلس تاجائی که برایش مقدور باشد چه در کمسیونها و چه در جلسات علنی همیشه نسبت به وضع معلمین رسیدگی میکند، رسیدگی به حال آنها، رسیدگی به وضع آنها ترمیم و تأمین حقوق آنها مورد توجه است بنابراین مجلس است که حمایت خود را بامنتهای قدرت دنبال میکند و دریغ نمیکند ولی در اینجا بعنوان يك نماینده مجلس و عضو فرا کسیون حزب مردم صریحاً اعلام میکنم تا جائیکه برای ما مقدور باشد ما نسبت به آسایش و رفاه معلمین آماده هستیم و هر گونه پیشنهادی که بتوان آنرا بمرحله عمل در آورد دنبال خواهیم کرد

بنده خودم را مستغنی از این میدانم که در مقام معلم عرضی کرده باشم برای اینسکه ما هم از نظر تربیت خانواده‌ای و هم از نظر تربیت دینی حقوقی را برای معلم قائل هستیم و جزء حقوق مسلمی است که هر فرد بشری نسبت باجرای آن بایستی رعایت بکند و من خوشوقت هستم که آقایان

محترم و نمایندگان مجلس نسبت بطرح فرا کسیون حزب مردم نظر موافق نشان دادند و با تصویب فوریت آن آنرا در دستور قرار دادند و از این

می‌کنم کلمه علاوه بر حقوق قانونی اضافه شود، دوم اینکه آیا این مبلغ کفایت ورثه او را ده تا بجهت دارند میکنند یا نه

عرض بنده این بود
رئیس - آقای دکتر متین

دکتر متین - بنده بنوبه خودم از اینکه مرحوم دکتر خانعلی که با خود من هم آشنائی داشته و در این حادثه‌ای شهید شده متأسفم، او معلمی واقعی بود. شعری هست بزبان عربی که می‌گوید:

ان المعلم و الطیب كلاهما

لم ينصحان ان الهم يكرما احداً

و اصبر لدا انك ان جفوت طيبه

واقف بخبرك ان حقرت معلماً

و در شعر دیگر هست که:

اذا انتا اكرمت الكرم ملكته

اذا انتا اكرمت اللئيم تمرداً

بنا بر این او معلم بود، و ما همه افتخارمان این است که معلم داشته‌ایم و مربیانی داشته‌ایم که بما درس داده‌اند و بما علم آموخته‌اند و تربیت یاد داده‌اند و بتوانیم امروز برای مملکت و برای اجتماع يك عنصر مفیدی واقع شویم بنابراین موضوع هزار تومان مقرری ده برای خانواده این فقید باطرحی که دلیله افراد حزب مردم تهیه کردند و امضاء کردند و تقدیم مجلس کردند لازم بوده اینکه استاد ارجمند آقای خلعتبری فرمودند که در این موقع و با این فوریت بآلام بازماندگان فقید سعید تشفعی نخواهد بود.

بنده مخالف هستم و می‌خواهم عرض کنم مجلس باید این را تصویب کند و علاوه اگر امکانات دیگری هم باشد از طریق دیگری باید بورا او مساعدت نماید چون من اطلاع دارم که خانم این فقید شهید هم جزء خدمتگزاران فرهنگ است و با آن چنان پایه تحصیلاتی دارد که می‌تواند در فرهنگ خدمت کند لذا از آقای وزیر

فرهنگ تقاضای کنم که نسبت باین موضوع بذل توجهی بفرمائید که اگر این خانم هم جزء طبقه تحصیل کرده است در دستگاه فرهنگی باو پستی بدهند که حقوقی بگیرد و با این مستمری که مجلس تعیین می‌کند بتواند يك

گذشته وقتی مجلس علاقه و احترام خودش را نسبت بیکدیگر از خود متذکرانه دهشده شده و از بین رفته تا این حد نشان میدهد بنده تصور میکنم که جامعه فرهنگیان و معلمان بایستی مطمئن باشند که در مجلس و حتی در دولت بنده میخواهم عرض کنم که عیجگونه نظر خاصی در بین نیست همانطور که آقای وزیر فرهنگ فرمودند در اینجا باید امکانات را در نظر بگیریم، بنده بنوبه خود از نظر کمیسیون بودجه آمانگی دارم که هر رقمی زائد بنظر میرسد هر قلمی که اضافه تشخیص داده میشود هر چیزی که ممکن است حذف شود حاضرم قبول کنم و آنرا اختصاص بدهیم بمعلمین و چیزی که بنده از پشت این تریبون باید عرض کنم این است که معلمان محترم باید توجه داشته باشند که خدای نکرده آلت اجرای مقاصد بعضی از سیاستها قرار نگیرند (صحیح است) مملکت عبارت از یکدسته مخصوص نیست مجلس از مردم است و مردم هم پشتیبان مجلس هستند برای اینکه بنده میتوانم بقاطعیت عرض کنم که در حال حاضر در مجلس افرادی وجود دارند که از نهایت اعتماد مردم برخوردار هستند و طبیعت مجلس بیستم نشان داد تا جائیکه مقدور هست برای رفاه مردم مملکت و آسایش مردم حتی بیشتر حدی که در فوه داشت فعالیت و کوشش کرد و من واقعاً ضمن از ابراز تألف از در گذشت مرحوم دکتر خانعلی در اینجا استدعا میکنم از طبقه مورد علاقه کشور که متانت خودشان را از دست ندهند و برای احقاق حق خودشان همین آرامشی را که در پیش گرفته اند ادامه بدهند و مسلماً دولت هم مکلف است که بتقاضای آنها توجه کند و مجلس هم نهایت علاقه را دارد که موضوع فرهنگیان را ببیند و ببخشد برای اینکه اطفال ما زیر دست آنها هستند و ما خود همان مدیون معلمان هستیم و اگر ما معلم نداشتیم اگر ما تحت تعلیم و تربیت قرار نمیگرفتیم شاید در جامعه نمیتوانستیم موفقیت بدست بیاوریم بنابراین بنده میدانم که تمام آقایان نمایندگان نسبت باین مطلب علاقه دارند.

رئیس - یک پیشنهادی از آقای موسوی رسیده که مضمون آن این است که این مستمری علاوه بر حقوق است که قانوناً تعلق میگیرد. پیشنهاد قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد مینماید عبارت ذیل (علاوه بر حقوق قانونی که

که بورته ایشان تعلق میگیرد) بر لایحه اضافه شود موسوی

رئیس - مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) بنا بر این رأی میگیریم باین اصلاح عبارتی آقایانی که موافقند قیام کنند (عده کثیری برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد دیگری هم هست قرائت میشود

(پیشنهاد آقای مهندس اردبیلی بشرح زیر خوانده شد)

وزارت فرهنگ مکلف است اولاد مرحوم دکتر خانعلی را مادام که در مدارس ایران اعم از ابتدائی تا متوسطه و یاعالی مشغول تحصیل هستند از پرداخت شهربیه معاف خواهند بود - مهندس اردبیلی

رئیس - کلمه ابتدائی را بنزد چون در ابتدائی همه معاف هستند متوسطه یا عالی مشغول تحصیل هستند کافی است (بهمینار نه زن دارند نه اولاد) (مهندس اردبیلی - اگر اولاد نداشته باشد بنده پس میگیرم) پیشنهاد دیگری قرائت می شود (بشرح زیر خوانده شد) پیشنهاد مینماید تبصره زیر اضافه شود تبصره وزارت فرهنگ مکلف است موجبات تحصیل مجانی فرزندان آن مرحوم را فراهم سازد و دکتر الموتی

دکتر الموتی - بنده خیال میکنم که نسبت باین واقعه نه تنها فراکسیون پارلمانی حزب مردم و فراکسیون پارلمانی حزب ملیون بلکه تمام ملت ایران متأثر است (صحیح است) برای اینکه یکی از جوانان با ارزش مملکت ما از دست رفته و احساساتی که امروز مجلس نشان داد نشان داده شد همه مردم از این واقعه متأسف هستند چون آقای دکتر متین فرمودند که ایشان زن دارد لابد فرزندانم دارد از دست رفتن سرپرست یک خانواده ای خیلی ارزشش بیش از پرداخت هزار تومان در ماه است بنده پیشنهاد کردم وزارت فرهنگ مکلف است اگر فرزندی دارد و وسائل تحصیل مجانی آنها را فراهم کند تصور میکنم جناب آقای دکتر صالح هم موافق باشند بگذارید کاری بکنیم که مجلس وظیفه ای را بجا آورد که انجام داده باشد این است که از آقایان خواهش می کنم باین پیشنهاد رأی بدهند

رئیس - آقای دکتر تفضلی

دکتر تفضلی - شاید تعجب آور باشد که بعد از یک

دادفر رسیده که دیگر حالا با تصویب این پیشنهاد خیال میکنم پیشنهادات منتفی شده باشد (دکتر دادفر با تصویب این پیشنهاد بنده نظری ندارم) به مجلس سنا فرستاده میشود

۱۰ - طرح و تصویب يك فوریت لایحه دولت

راجع باشل حقوق معلمین

رئیس - فوریت لایحه دولت راجع باشل حقوق

معلمین مطرح میشود

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

خاطر آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی

مستحضراست که رفاه حال و تأمین زندگی فرهنگیان همواره مورد نظر بوده است و این دولت نیز از بدو تشکیل مضمم بوده مساعدتهای لازم را در این خصوص بعمل آورد بطوریکه قبل از پایان سال گذشته بان دسته از معلمین که حقوق کمتری داشتند علاوه بر حقوق و مزایا مبلغی مقطوع تأدیه نمود

ایشک برای آنکه کمک مزبور مأخذ ثابت و قانونی

داشته باشد با توجه بمشکلات و مضایق مالی که محتاج توضیح نیست و مقایسه وضع استخدامی سایر طبقات کارمندان دولت و مدارج تحصیلی و ساعات کار آنان ترتیبی اتخاذ گردید که حقوق هیچیک از آموزگاران و کمک آموزگاران و دبیران از پنج هزار ریال کمتر نباشد و ضمناً تفاوت اشل معلمین که حقوق آنان به پنج هزار ریال میرسد در سال جاری تأدیه گردد و نسبت بر تبه های بالاتر بمحض پیدایش اعتبار پرداخت شود بنا بر این ماده واحده و دو تبصره زیر بقید يك فوریت تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارد

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون حقوق پایه

های دبیری لیسانسیه و آموزگاری و کمک آموزگاری شاغلین خدمت بشرح زیر تعیین میشود*

پایه حقوق کمک آموزگاری - حقوق آموزگاری - حقوق دبیری

۱	۵۰۰۰ ریال	۵۰۰۰ ریال	۵۰۰۰ ریال
۲	« ۵۰۰۰	« ۵۰۰۰	« ۵۰۰۰
۳	« ۵۰۰۰	« ۵۰۰۰	« ۵۰۰۰
۴	« ۵۰۰۰	« ۵۲۰۰	« ۶۴۰۰
۵	« ۵۲۰۰	« ۵۵۰۰	« ۸۴۰۰

پیشنهادی که مربوط به همکار و دوست بسیار عزیز من آقای دکتر الموتی است بنده بعنوان مخالف میآیم پشت تریبون و صحبت می کنم ولی مخالفت من مخالفت اصولی است آقایان اینجامرکز قانون گذاری است مرکز قوه مقننه است هر چه که ما تصویب کنیم قوه مجریه بایستی اجرا کند چیزی باید تصویب کنیم که مبانی و اساس آن و طرز اجرای آن صحیح و محقق و مسلم باشد من بعنوان يك نماینده مجلس که اینجا نشسته ام و گوش میدهم و البته تحسین و تمجید و تأیید می کنم سخنان بسیار صحیحی که درباره بزرگ داشت مرحوم دکتر خانعلی در مجلس متوان شد این نظر من تنها نیست تمام ملت ایران با من هم عقیده و هم صدا هستند اما آقایان من بعنوان يك نماینده که در مجلس نشسته ام شنیدم که یک نفر گفت چون روزنامه اطلاعات نوشته که پنج فرزند دارد پس هزار تومان بورشاش بدهید دست عزیزم آقای دکتر متین تشریف آوردند گفتند که زن دارد و زن او هم در وزارت فرهنگ کار میکند یا چون آماده است برای کار کردن پس جناب آقای وزیر فرهنگ کار باو بدهند دیگری پیشنهاد داد که چون بچه دارد این حقوق هم است یک نفر دیگر گفت که اصلاً بچه ندارد بعد هم انکار کردند زن داشتن او را آقایان اینجامرکز قانون گذاری است خواهش میکنم همین الآن تحقیق بفرمائید همین الساعه اگر وسیله ای است بفرستید بیرون از آقای درخشش و با هر کس دیگر که ممکن است اطلاع داشته باشد تحقیق کنیم و پیرسیم وضع خانواده کی و استخدامی او را آنوقت با اطلاع بوضع وراث او رأی بدیم یقین دارم ، قطع دارم که همه آقایان این طرح را تأیید خواهند کرد و تصویب خواهند نمود ولی این طرح را بگذارید قانون صحیحی تصویب کنیم که قابل اجرا باشد و مفید فایده باشد برای آن مرحوم و بازماندگان آن مرحوم

رئیس - بهر حال يك ورتهای دارد اگر اولادی

هم دارد مجاناً تحصیل کنند خود آقای وزیر فرهنگ موافقتند که اگر فرزندان او دارد مجاناً تحصیل کنند ، آقایانی که با این پیشنهاد موافقتند قیام کنند (عده زیادی قیام کردند) تصویب شد . يك پیشنهادی از آقای دکتر

جعفری - بنده قبل از اینکه راجع بموافقت با فوریت لایحه عرضی کنم حضور آقایان نمایندگان محترم خواستم از مقام ریاست مجلس شورای ملی که همیشه حافظ حقوق مجلس و مجلسیان هستند کمال سپاسگزاری و تشکر را بکنم، البته آقایان ملاحظه فرمودند مطلبی که اینجا رد و بدل شد بسیار ناروا بود و چون اجازه نفرمودند که بنده در این باب صحبتی بکنم و خود مقام ریاست بحد اعلی و اکمل دفاع از حقوق و کلالی مجلس و مجلسیان فرمودند بنابراین بنده دیگر عرضی نمی کنم و از این مقوله می گذرم و الا قادر بودم جوابی اینجا عرض کنم و ثابت کنم که چیزی نگفتم که موجب این تندگی بشود اما چون مطلبی که اینجا گفته شد موجب شده است که قدری بنده ناراحت باشم اجازه می خواهم از آقایان یادداشتی را که در این باره تهیه کرده ام و مربوط بفوریت با این لایحه است از روی یادداشتها بخوانم.

بنده با فوریت لایحه تغییر اشل حقوق معلمین از این جهت موافق هستم که باید هر چه زودتر بزندگی معلمین کشور که در نهایت سختی زندگی و درمشتهای مناعت طبع و در عین حال با کمال درستی و صداقت بمملکت خدمت میکنند رسیدگی کرده و موجبات آسایش خاطر آنان فراهم شود من بقرآن کریم که بآن سوگند خورده ام قسم یاد میکنم که همه معلمین مردمان شریف و علاقه مند بشاهنشاه و مملکت هستند و اطمینان دارم که هیچوقت و هیچگاه از آنان عملی که بزیران مصالح عالیه مملکت باشد سر نخواهد زد

همواره بابر باری و صبر و شکیبائی و تحمل هر گونه سختی زندگی بکار خود ادامه داده اند و اگر آقایان ملاحظه فرموده اند که معلمین دست از کار کشیده و تقاضای رسیدگی بوضع خود را دارند جز سختی زندگی موجب دیگری نداشته است

من میدانم که معلمین شریف این مملکت همواره مستظرف بمنایات و توجهات خاصه شاهنشاه محبوب خود هستند زیرا می دانند که تنها ملجاء آنان شخص شخیص شاهنشاه است همه میدانند که ترفیه حال و تأمین و آسایش خاطر آنان همواره مورد نظر شاهنشاه فرهنگ دوست بوده

و خواهد بود من با کمال صراحت عرض می کنم که افزایش حقوق آنان در سال ۱۳۳۳ بنا بدستور و امر و پشتیبانی کامل معظم له انجام گردیده و فعلا همه فرهنگیان باین لطف و عنایات شاهنشاه مستظرف هستیم معلمین چشم براه آن هستند که دولت جناب آقای مهندس شریف امامی و نمایندگان مجلسین به پیروی از این همه عنایت و محبت شاهنشاه هر چه زودتر در تأمین آسایش خاطر آنان بکوشند معلم که وظیفه سنگین تعلیم و تربیت اطفال ما را بعهده دارد باید خاطرش از نظر زندگی آسوده باشد و بداند زن و فرزندانش راحت هستند تا بتواند وظیفه خود را خوب انجام دهد.

اگر معلم با خطری ناآسوده در کلاس حاضر شود از عهده انجام این وظیفه سنگین خود بر نمی آید اگر خاطر نمایندگان محترم باشد بنده دریکی از جلسات مجلس شورای ملی از هیئت محترم دولت که در صد تأمین آسایش خاطر معلمین هستند و آماده شده اند لایحه تغییر اشل حقوق معلمین را بمجلس تقدیم دارند تشکر کردم این سوء تفاهم در خارج پیش آمده که بنده لایحه تقدیمی دولت را مطابق آمال و آرزوی فرهنگیان دانسته و باین مناسبت از دولت تشکر کرده ام تشکر بنده نه از نظر این بوده است که لایحه تقدیمی را کامل و بدون نقص و عمانطوریکه عرض کردم مطابق آمال و آرزوی فرهنگیان دانسته ام تشکر بنده از این جهت بوده که دولت قدیمی برای رفاه و آسایش فرهنگیان برداشته است نه تنها از دولت بلکه بنده از هر کسی که قدمی برای پیشرفت فرهنگ و تأمین آسایش فرهنگیان بردارد ولو ناچیز باشد تشکر خواهم کرد و به همین مناسبت از جناب آقای محمد علی مسعودی نیز که با دادن پیشنهاد و گذاری زمین بمعلمین در جلسه گذشته می خواستند کمکی بفرهنگیان شده باشد تشکر می کنم و بعنوان یک خدمتگذار با سابقه فرهنگ همواره از عنایات و توجهاتی که شاهنشاه معظم بفرهنگیان مبذول فرموده و میفرمایند سپاسگزاری می کنم لایحه تقدیمی دولت را روزیکه تقدیم مجلس شورای ملی نمودند که بنده و آقایان نمایندگان ندیدیم و از مفاد آن نیز اطلاع نداشتیم بعداً که در روزنامهها متن آن چاپ شد معلوم گردید که

دانش آموزان جلو گیری نمایند و مطمئن باشند دولت و نمایندگان مجلسین با پیروی از نیات عالی شاهنشاه که همواره معطوف بفرهنگیان کشور میباشد اقدام مؤثر برای رفع نگرانی آنان از لحاظ تأمین زندگی خواهند کرد.

رئیس - رأی گرفته میشود بفوریت لایحه آقایانی که با فوریت لایحه موافقت قیام کنند (۱ کثیر قیام نمودند) تصویب شد. به کمیسیونهای مربوطه فرستاده میشود.

۱۱ - قرائت دو فقره استیضاح ازدولت

آقای مهندس شریف امامی

رئیس - دو فقره استیضاح از آقای خلعت بری و آقای بهبهانی رسیده است قرائت میشود و مطابق ماده ۱۶۴ آئین نامه عمل میشود.

(شرح آتی قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

اینجانب بر طبق ماده ۱۶۴ و ۱۶۵ آئین نامه با توجه باصل مسئولیت مشترک وزراء دولت را راجع بسوء جریان اداره مملکت و سوء سیاست داخلی استیضاح میکنم و چون در این جلسه بودجه کشور مطرح است تقاضا دارم پس از خاتمه بودجه استیضاح مطرح گردد. ارسال خلعت بری

رئیس - این استیضاح را در جلسه پیش دادند یکی هم حالا رسیده است که قرائت میشود (استیضاح آقای بهبهانی بشرح ذیل خوانده شد.)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

بطوریکه خاطر محترم استحضار دارد در روز سه شنبه ۱۲ اردیبهشت قاطبه معلمین برای ابراز عدم رضایت نسبت بوضعیت حقوقی خود وعدم توجه اولیای امور بوضع رفعت باز آنان با کمال آرامش به پیشگاه صالحترین مرجع عمومی یعنی مجلس شورای ملی که قانونا ناظر بر کلیه مشکلات میباشد پناه آورده بودند و از طرف عمال دولت به بدترین وضع ممکن نسبت بابیشان رفتار شد و با گلوله و سرنیزه از آنان استقبال گردید بطوریکه چند نفر مضر و یک نفر آنان شهید شده است و همینطور چند نفر از معلمین من جمله

آقای محمد درخشش را که نماینده و مورد اعتماد عموم فرهنگیان است توقیف کردند

اینک لازم دیدم از نظر مسئولیت خطیر نمایندگان دولت

این لایحه مورد قبول فرهنگیان نیست و به آن اعتراض کرده اند بنده هم این لایحه را آنطوریکه نظر معلمین را تأمین نماید نمیدانم ولی اگر بخاطر آقایان نمایندگان محترم باشد جناب آقای نخست وزیر با کمال حسن نیت اشاره کردند که هر گونه تغییری در اصل لایحه لازم باشد بطریق دیگر که نظر معلمین را تأمین نماید در کمیسیونهای مربوطه داده شود مورد قبول دولت خواهد بود

بنظر من حق این بود معلمین همانطوریکه همیشه بر دباری را شعار خود ساخته و رعایت کرده اند تأمل میفرمودند تا تغییرات کلی در کمیسیونهای مجلس به لایحه تقدیمی دولت داده شود و نظر ایشان با توجه بمقدورات مالی مملکت تأمین گردد.

همانطوریکه عرض کردم همه مقامات مملکتی توجه کامل بمعلمین دارند و در نمایندگان محترم مجلسین نیز حسن نیت و اعتقاد کامل برای تأمین آسایش خاطر و رفاه حال معلمین موجود است و باید معلمین شریف و زحمتکش ایران که مورد کمال احترام ما هستند از این همه عنایت و حسن نیت استفاده کامل بفرمایند و از انجام هر گونه اقدام حادی که نتیجه آن بی سرپرست ماندن کلاسها و سرگردان شدن دانش آموزان و نوباوگان کشور که همه آنها مورد علاقه تام و تمام معلمین محترم هستند میباشد صرف نظر فرمایند زیرا بیم آن داریم که از نیات پاک و بی آلایش معلمین کشور افرادی که میخواهند امنیت کامل کشور را مختل سازند و از آب گل آلود ماهی بگیرند سوء استفاده کرده و موجبات ناامنی مملکت را فراهم نمایند. دولت و نمایندگان مجلس همیشه آماده هستند نمایندگان معلمین را بپذیرند و با آنان صحبت کنند و اقدام جدی و موثری برای تأمین آسایش آنان بنمایند. بهمین مناسبت من بنام یک نماینده فرهنگی بالبراز تأثیر فراوان از پیش آمد ناگواری که از کشته شدن یکی از دبیران شریف رخ داده و مطمئن هستم که خاطر خطیر شاهنشاه از این واقعه قرین تأثر و تألم زیادی است و همه مردم شریف ایران و نمایندگان مجلسین منتظر است تأثر را دارند بهمه معلمین کشور از این مقام مقدس درود میفرستیم و از ایشان تقاضا دارم بمدرسه و کلاسهای خود تشریف ببرند و از سرگردانی و پلاکتلیفی